

Česká školní inspekce

Královehradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Hradec Králové, Na Střezině 1042

Na Střezině 1042, 500 03 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 089 053

Termín konání inspekce: 15. až 26. březen 2004

Čj.:	09-1136/04-4021
Signatura:	kilkx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním, tanečním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním, tanečním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v hudebním, tanečním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola, Hradec Králové, Na Střežině 1042, (dále jen ZUŠ) byla založena v roce 1976. V současné době je jejím zřizovatelem Město Hradec Králové, Ulrichovo nám. 810, 502 10 Hradec Králové. V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 18. prosince 2003 ZUŠ organizuje vzdělávání ve čtyřech oborech: hudebním (HO), tanečním (TO), výtvarném (VO) a literárně-dramatickém (LDO). Ve školním roce 2003/2004 probíhá výuka všech uvedených oborů celkem v pěti budovách - Na Střežině 1042 (HO), Brandlova 837 (VO a LDO), Lidická 44/2 (TO), Pospíšilova třída 281 (TO) a Slavíčková 954 (TO).

V letošním školním roce navštěvuje školu celkem 1 848 žáků. Z nichž se 627 vzdělává v HO, 271 v TO, 609 v VO a 341 v LDO. Cílová kapacita školy je 2 010 žáků.

Výuka je organizována individuální, skupinovou a kolektivní formou. Rozvržení jednotlivých stupňů studia odpovídá vyhlášce o ZUŠ a je členěno na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně. Rozšířené vyučování v letošním školním roce je realizováno u čtyřiašedesáti žáků v HO, u šestnácti žáků VO a u jednášedesáti žáků TO. V LDO je u dvaceti žáků realizována příprava ke studiu na vysokých školách. Studium pro dospělé navštěvuje celkem šestšedesát výdělečně činných a stodeset nevýdělečně činných žáků.

Cílem výchovně-vzdělávací práce školy je vzbudit zájem žáků o nabízené umělecké disciplíny a o kulturu vůbec. Učitelé rozvíjejí jejich talent a snaží se, aby ve zvoleném oboru dosáhli určitý stupně technické dokonalosti a umělecké vnímavosti. Nejúspěšnější z nich pokračují ve studiu v konzervatoři, popřípadě na jiné střední či vysoké škole uměleckého zaměření.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání žáků v hudebním, tanečním a výtvarném oboru zabezpečuje spolu s ředitelem a třemi zástupci jednašedesát pedagogických pracovníků.

Kontrolou dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání bylo ověřeno, že na škole působí učitelé s rozdílnou kvalifikací. V HO vyučuje pět učitelů bez odborné a pedagogické způsobilosti, třem učitelům chybí k vykonávané práci odborná způsobilost a jedna učitelka nesplňuje požadavky pedagogické způsobilosti.

V TO vyučuje jedna vyučující odborně i pedagogicky způsobilá, dva vyučují bez odborné a pedagogické způsobilosti, tři vyučují bez odborné způsobilosti (jedna učitelka v letošním roce zahájila studium na JAMU v Brně). Korepetice v celkovém rozsahu pětadesáti hodin je rozdělena mezi šest pedagogů.

Vzhledem k velikosti školy a počtu učitelů v jednotlivých oborech je plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti a personální obsazení kontrolovaných oborů optimální.

Ve škole působí v HO učitelé, kteří se dále prezentují jako vedoucí jednotlivých oborových sekcí v rámci okresní a krajské umělecké rady, jako lektoři odborných seminářů organizovaných Pedagogickým centrem Hradec Králové (PgHK) pro učitele ZUŠ, pro zástupce ředitelů i pro ředitele ZUŠ. Kromě těchto aktivit HO pořádá samostatné semináře pro učitele i žáky ZUŠ v rámci Královéhradeckého kraje. Škola má k dispozici nahrávací studio, které svou kapacitou vyhovuje potřebám komorního souboru i dalším uměleckým seskupením ostatních oborů.

V TO škola pořádá semináře pro taneční pedagogy a korepetitory. Jedná se o cyklus metodických seminářů pod záštitou PgC HK.

Organizační struktura školy plně respektuje ustanovení vyhlášky o základních uměleckých školách a je přehledně popsána ve Vnitřním řádu školy s poslední aktualizací od 1. 1. 2004. Obsahově je materiál zpracován v souladu s platnými právními předpisy. Součástí dokumentu je pracovní náplň ředitele a statutárního zástupce školy a dalších zástupců. Vedení školy uplatňuje takový systém řízení, na kterém se mohou podílet všichni pracovníci. Ředitel upřednostňuje vstřícné a přátelské vztahy mezi zaměstnanci. Vedení pracovníků je založeno na velmi dobré znalosti kolektivu a efektivním využívání odborných kvalit pedagogů při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je věnována dostatečná odborná pomoc, za jejíž kvalitu ručí vedoucí příslušného oboru nebo vedoucí předmětové komise.

Vlastní pedagogickou činnost koordinují zástupci ředitele, kteří jsou pověřeni řízením jednotlivých oborů. S vedoucím hudebního oboru velmi úzce spolupracují ředitelem jmenovaní vedoucí předmětových komisí. Práci poradních a metodických orgánů koordinuje ředitel školy. Hlavním dokumentem, ve kterém je rozpracován pracovní režim ZUŠ je „Celoroční plán práce školy na školní rok 2003/2004“ (dále Celoroční plán). Tento dokument, s jasně určenými hlavními úkoly pro aktuální školní rok, je měsíčně přehodnocován a dle potřeb průběžně konkretizován zejména v oblasti upřesnění rozsahu a míry odpovědnosti určených pracovníků. K předávání nových úkolů, k jejich následným vyhodnocením a k získávání podnětů a návrhů svolává ředitel školy pravidelné porady všech zaměstnanců (pedagogické rady, porady vedení, rozšířené porady vedení, provozní porady apod.), kde jsou účastníci informováni o aktuální situaci ve škole. Součástí celoročního plánu je kalendářní plán školních akcí. Všechny kontrolované dokumenty měly velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Z kontroly zápisů z jednání pedagogických rad za školní rok 2002/2003 a 2003/2004 vyplývá, že obsahem jednání nejsou jen organizační záležitosti, ale zcela pravidelně se věnují pedagogické problematice, jejíž součástí je vyhodnocování uplynulého období a analýza zjištěných nedostatků. Ze zápisů je zřejmé stanovování konkrétní úkolů s přesným vymezením zodpovědnosti za jejich plnění. Pozitivní hodnocení zaměstnanců má výrazný vliv na jejich profesionální růst.

Přesto, že je kontrolní a hospitační činnost vedení školy funkční, inspekce zjistila v jejím naplňování určité rezervy jak ve vyhodnocování zjištěných problémů, tak i v nižší účinnosti při odstraňování přetrvávajících nedostatků.

Dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání pedagogů je vedením školy věnována značná pozornost. Všichni zaměstnanci dostávají příležitost k účasti na dlouhodobých i krátkodobých kurzech či seminářích. V tomto školním roce se pětadvacet učitelů zúčastnilo kurzů počítačové gramotnosti pro začátečníky i pokročilé. Téměř všichni pedagogové, kteří nespĺňují odbornou nebo pedagogickou způsobilost, dálkově studují nebo v maximálně možné míře navštěvují nabízené odborné semináře.

Personální podmínky sledovaných předmětů hudebního, tanečního i výtvarného oboru umožňují realizovat vzdělávací programy v potřebném rozsahu. Úvazky pedagogů jsou sestaveny ředitelem školy tak, aby byla v maximální míře využita jejich odborná a pedagogická způsobilost, profílace i žánrová orientace. Systém vedení i hodnocení pedagogů jsou promyšlené a mají pozitivní vliv na jejich profesionální a etický růst.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním, tanečním a výtvarném oboru jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v pěti budovách. Poslední odloučené pracoviště (Pospíšilova třída) získala škola v lednu 2003 a po jeho celkové rekonstrukci bylo uvedeno do provozu v září 2004.

K výuce všech oborů slouží celkem 51 učeben. Vedení školy dlouhodobě řeší se zřizovatelem stávající prostorové podmínky, které jsou v mnoha případech až na hranici únosnosti. Vybavenost hudebního oboru učebními pomůckami pro instrumentální výuku je při srovnání s ostatními ZUŠ regionu svou kvalitou i rozsahem standardní. Všichni učitelé hry na klavír mají ve svých třídách kvalitní nástroje - křídla. Technický stav konstantně laděných nástrojů ve všech ostatních učebnách je dobrý a lze jich funkčně využít k rozvoji a upevňování intonační jistoty žáků.

Notový a knižní archiv je dostatečně vybaven a průběžně doplňován. Hudební obor má k dispozici centrální archiv, který je v některých nástrojových sekcích převeden do správy pověřených učitelů.

Škola je vybavena takovým množstvím hudebních nástrojů, že je může v případě nutnosti zapůjčovat i svým žákům.

Na odloučených pracovištích, kde probíhá výuky nehudebních oborů (TO a VO), je vybavení učeben novější a odpovídá potřebám výuky.

Výuka tanečního oboru probíhá na třech pracovištích. Ze čtyř používaných učeben vyhovuje svými rozměry pouze jedna. Ostatní jsou půdorysně nevhodné a stěžují orientaci žáků v prostoru. Tento nedostatek se projevuje zejména při výuce základů klasické taneční techniky.

Vybavení učeben je velmi dobré až vynikající. Ve všech učebnách je kvalitní elektrické piano, video i audio technika. Pro potřebu pedagogů škola zakoupila tři mikroporty. Učební pomůcky pro žáky jsou průběžně doplňovány a inovovány. Kostýmová základna je na velmi dobré úrovni. Skladové prostory jsou však minimální.

Zázemí pro žáky (šatny, sociální zařízení) je dlouhodobě špatné, což je potvrzeno i v posledních zprávách Okresní hygienické stanice. Prostory šaten a sociální zařízení jsou v některých pronajímaných lokalitách nevyhovující a nedostačující.

Materiálně-technické zázemí výtvarného oboru je celkově velmi dobré. Pro svoji činnost využívá objekt bývalých jeslí, ve kterém sídlí spolu s literárně dramatickým oborem. Má zde

k dispozici čtyři učebny a další specializované pracovny – grafickou, keramickou, fotokomoru a nově vybudovanou učebnu pro výuku počítačové grafiky. Přestože jsou prostorové podmínky některých tříd vzhledem k vysokému počtu vyučovaných žáků poněkud stísněné, jejich účelné a funkční uspořádání spolu s velmi dobrým vybavením oboru výtvarnými pomůckami a materiálem umožňují realizovat vzdělávací program v celé šíři požadovaných výtvarných disciplín.

Celkově lze konstatovat, že od poslední inspekce došlo ke značnému zlepšení materiálně-technických podmínek a modernizaci učebních pomůcek ve všech realizovaných oborech škol. Tato skutečnost je patrna zejména v počtu zakoupených a především pro výuku používaných PC. Současné materiálně-technické zabezpečení výuky je ve všech sledovaných oborech velmi dobré. Prostorové podmínky jsou velmi stísněné a pro souborovou, skupinovou a kolektivní výuku téměř nevyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacích programů v hudebním, tanečním a výtvarném oboru.

V hudebním, tanečním a výtvarném oboru je výuka realizována v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 25 292/2003-21 ze dne 18. 12 2003 s účinností od 1. 9. 2003. Povolena kapacita 2010 žáků nebyla překročena.

Realizovaná výuka je v souladu s výše citovaným Rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Porovnáním platných učebních plánů **hudebního oboru** s reálnou výukou, dokladovanou rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin nebyla prokázána 100% naplněnost hodinové dotace a předmětové skladby určená platnými učebními plány. Kontrolované předměty jsou vyučovány podle platných učebních osnov z roku 1980 – 1985. Záznamy o probíraném učivu, vedené v třídních knihách za školní rok 2003/2004 a záznamy o obsahu hraného repertoáru, vedené v protokolech o postupových zkouškách za školní rok 2002/2003, mají dostatečnou vypovídací hodnotu a dokladují dodržování požadavků stanovených učebními osnovami pro jednotlivé nástroje.

V **tanečním oboru** probíhá výuka podle platných učebních dokumentů. Vzhledem k širokému a bohatému spektru vzdělávací nabídky učitelé vypracovali a nechali schválit ředitelem školy osm variant vnitřního učebního plánu se zaměřením na několik hlavních předmětů. Základní i rozšířená výuka je organizována v souladu s platným vzdělávacím programem, který je zaměřen na současný tanec, klasickou taneční techniku i lidový tanec. V rozporu s učebními plány je profilace výuky se zaměřením na step.

Výuka **výtvarného oboru** probíhá v souladu s požadavky učebních plánů výtvarných oborů základních uměleckých škol č.j. 18 455/2002-22. Předmětová skladba výtvarných činností a jejich náplň respektuje platné učební dokumenty. Vedle základní výuky je na základě kvalitních pracovních výsledků vybraným žákům umožněno absolvovat i rozšířenou výuku se zaměřením na grafiku, kamenosochařství a počítačovou grafiku. Již několikátým rokem probíhá v ZUŠ studium pro dospělé. Pro velký zájem uchazečů jsou ve škole otevřena dvě specializovaná oddělení pro výuku keramiky a jedno pro výuku všeobecných výtvarných disciplín. Tradičně je do výuky zařazena příprava uchazečů na střední a vysoké školy s výtvarným zaměřením.

V hospitované výuce hudebního oboru nebylo vzdělávání realizováno v souladu učebními plány v plném rozsahu a v jedné vyučované skupině nebyl dodržen učební plán tanečního oboru

Ve výtvarném oboru je výuka realizována v souladu s učebními plány i učebními osnovami. Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

System kontrol naplňování učebních plánů a učebních osnov je vytvořen. Dodržování učebních plánů a plnění učebních osnov je ředitelem školy sledováno převážně na třídních předebrávkách, při komisionálních, postupových nebo závěrečných zkouškách a veřejných akcích školy. Vzhledem k zjištěným nedostatkům v hudebním a tanečním oboru ředitel inovuje kontrolní mechanismy. Snaží se maximálně paralyzovat možnou absenci výuky povinných předmětů.

Kontrola naplňování učebních dokumentů (učebních plánů, vzdělávacích programů, učebních osnov) je prováděna.

Ředitelem schválené rozvrhy hodin respektují psychohygienické zásady, zohledňují potřeby žáků, další aktivity pedagogů a společenské zájmy celé školy.

Školní řád je konkrétní a obsahuje základní pokyny pro chování žáků ve škole. Provozní řády odborných učeben (zejména TO a VO) svými opatřeními paralyzují možná rizika, specifikují podmínky výuky a tím dostatečně chrání bezpečnost žáků.

Zavedený informační systém vytváří předpoklady pro včasné a vyhovující předávání instrukcí. Vedení školy informuje pedagogické pracovníky na poradách nebo prostřednictvím informační tabule ve sborovně školy. Informovanost žáků zabezpečují především vyučující hlavního předmětu nebo oznamovací tabule, které jsou umístěny na veřejně přístupných místech. K rodičům se potřebná sdělení dostávají formou zápisů v žákovských sešitech, při konzultaci s učitelem na třídních koncertech či přímou účastí v hodinách individuální výuky. Informovanosti rodičů a propagaci školy na veřejnosti věnuje vedení školy značnou pozornost. K prezentaci všech dosažených výsledků škola využívá místní i regionální tisk, odborné časopisy i televizi. Škola vydává dlouhodobě vlastní noviny, které jsou nejúčinnějším informačním materiálem o celkovém vývoji ZUŠ Na Střezině.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy zohledňuje časové možnosti žáků, jejich další mimoškolní aktivity a zájmy. Současný systém organizace všech činností i společenských aktivit školy je efektivní, dostatečně funkční a účelově směřován k posílení image ZUŠ.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru

Ve školním roce 2003/2004 navštěvuje hudební obor celkem 627 žáků. Kvalifikovanost a především profilace vyučujících umožňují realizovat odbornou výuku hry na většinu hudebních nástrojů, které jsou v nabídce platných učebních plánů pro základní umělecké školy. Inspekce se zaměřila nejen na sledování prakticky realizované výuky žáků ve hře na hudební nástroj, ale i na zabezpečení, organizaci a průběh vzdělávání v předmětech se hrou na nástroj souvisejících. Nebyla opomíjena ani osobnost pedagoga, jeho aktivity při výuce a komunikativnost při motivaci, vysvětlování i hodnocení výkonů žáků.

Výuka hry na dechové nástroje žesťové

Příprava pedagogů do výukových lekcí vycházela ze studijních plánů na 1. a 2. pololetí, které měli učitelé vypracovány pro všechny žáky. Plán byl písemně zpracován v každé třídní knize pro individuální výuku a jednoznačně vymezovaly vzdělávací cíle ročníku. Učební látka byla volena vzhledem k individuálním manuálním schopnostem a talentu žáků. Metodické postupy vycházely ze znalostí a zkušeností učitelů a jejich dovedností vyučovaný nástroj žákům předvést v plné technické brilantnosti, intonační čistotě a tónové kvalitě. Neznalost specifiky vyučovaného nástroje se projevila u učitelů s odlišnou studijní odborností.

Všichni hospitovaní učitelé vyučující hru na žesťové nástroje svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s příslušnou právní normou.

Dvě učebny určené pro výuku žesťových nástrojů jsou svou velikostí vyhovující, učebna určená v době inspekce pro výuku hry na pozoun však byla nevyhovující. Další vybavení učeben a ani nástroje s konstantním laděním nebyly v době inspekce využívány.

Vlastní organizace vzdělávacích lekcí měla značně rozdílný charakter. Byla sledována výuka, která přiměřenými a vhodně volenými metodickými postupy a formami práce vedla žáky ke zdokonalení technických i nátlkových dovedností. Byl kladen důraz na správné dýchání, konkrétní artikulaci a dodržování frází. V závěru hodiny byli žáci poučeni jak pracovat při domácí přípravě a při analýze došlo k věcnému zhodnocení žakových studijních úspěchů. Vyučující, který takto vedl své žáky, patří mezi výrazné pedagogické osobnosti a významně se podílí na veřejně-prezentačních úspěších celé školy. Ovšem byla také sledována výuka, která postrádala veškeré uvedené prvky a vedla žáka k pouhému přehrávání skladeb bez dalšího vysvětlení. Ze zjištěných nedostatků je třeba akcentovat výuku jednoho učitele, který dokonce vedl žáky k chybnému držení nástroje a vytvářel u nich nesprávné elementární návyky. Tuto výuku nedále negativně ovlivňovala skutečnost, že byla realizována v prostorově stísněných a pro výuku žesťového nástroje disponujícího značně znělým tónem nevyhovujících podmínkách.

Náročnost probírané látky sice vycházela z platných učebních osnov, ovšem výběr literatury vycházel ze znalostí a dovedností jednotlivých žáků a jejich interpretačních možností. Ve sledovaných hodinách bylo využito obou krajních obtížnostních pásem.

Vyučující se snažili rozvíjet celkový muzikální projev žáků a svým osobitým přístupem je motivovali a upevňovali jejich zájem o další studium.

V průběhu hodin byla sledována velmi dobrá úroveň interakce a komunikace žáků a učitelů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v oddělení žesťových dechových nástrojů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka hry na dechové nástroje dřevěné – hra na zobcovou, příčnou flétnu, klarinet, hoboj a saxofon

Výuka hry na dřevěné dechové nástroje byla u většiny pedagogů koncipována v návaznosti na studijní plány jednotlivých žáků. Plány jsou písemně zaznamenány v třídních knihách pro individuální výuku a obsahují jejich metodický záměr a cíl vzdělávání. Inspekci bylo zjištěno, že u některých učitelů mají spíše formální podobu. Z předložených záznamů vyplynulo, že vztah k administrativně-pedagogické činnosti je na okraji jejich zájmu. Přesto však ve sledované výuce učitelé vhodně volili učební látku, která odpovídala individuálním potřebám žáků. Metodické nástrojové ukázky vyučujících byly používány jen ojediněle. U většiny pedagogů se při výuce příznivě projevovaly jejich praktické zkušenosti a odborné vzdělání. I vyučující, která nesplňuje požadavky odborné způsobilosti svým zájmem a pedagogickou praxí tento nedostatek eliminovala a kvalita její výuky byla zcela srovnatelná s kvalifikovanými pedagogy.

Průběh individuálně organizované výuky byl standardní. Žáci se nejprve rozehráli na stupnicích a akordech. Dále následovaly etudy či technická cvičení a v závěru přednesové skladby. Většina vyučujících kladla důraz na upevňování elementárních návyků nástrojové hry, přirozený postoj, nátiskovou fixaci, dechovou oporu a tónovou kulturu. Pracovní tempo přizpůsobovali individuálním možnostem žáků. Cíleně rozvíjeli jak jejich technickou zručnost, tak i vlastní hudební projev. V části sledované výuky byla patrná menší důslednost učitelů při práci s chybou. Někteří žáci prokazovali slabší rytmickou zdatnost. Obtížná místa zvládali spíše nahodile. Nedostatečné teoretické osvojení dané problematiky se promítalo v obtížnějším zvládnutí studovaných skladeb. Také správné dechové návyky nebyly vždy dodržovány ani v průběhu výuky upravovány.

Ve sledované výuce komorní a souborové hry, ve které se prezentoval kvartet příčných fléten, bylo patrné precizní vedení vyučujícího. Během výuky se žákyně musely řídit zásadami kolektivní hry. Hlavním jejím cílem byla vzájemná souhra, ladění, nástup a uzavření skladby. Důraz byl také kladen na zpěvnost a kultivovanost projevu jak jednotlivce, tak celé skupiny hráčů. Pokyny pedagoga byly věcné a výstižné.

Ve výuce byla příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi pedagogem a žákem byla dobrá. Vzhledem k charakteru výuky se pohybovala více v oblasti neverbální. Učitelé se snažili svým kladným přístupem k dětem prohlubovat jejich zájem o hru na nástroj. Při zvládnutí dílčích úkolů žáky pochválili a v závěru hodin provedli zhodnocení standardním zapsáním známky do žákovské knížky.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hospitované výuce hry na dřevěné dechové nástroje hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka předmětů souvisejících s individuální výukou hry na hudební nástroj

Výuka všech předmětů, které podněcují žákův zájem o zapojení se do souborové hry a sborového zpěvu, aktivizují jeho celkovou uměleckou vnímavost a především rozšiřují jeho hudební gramotnost, byla uskutečňována ve všech navštívených hodinách v souladu s požadavky učebních dokumentů. Teoretické i prakticky koncipované učivo (hudební nauka, komorní a souborová hra) je pedagogy systematicky plánováno. Roční studijní plány vyučovaných skupin mají stanovený konkrétní vzdělávací cíl. Vzdělávací obsah respektuje požadavky učebních osnov. Velmi pozitivním rysem je vzájemná spolupráce mezi vyučujícími individuální hry na hudební nástroj a vyučujícími skupinové nebo kolektivní výuky. Tato návaznost mezipředmětových vztahů se pozitivně odráží ve znalostech a praktických dovednostech využívat získané poznatky zejména při výuce hudební nauky. Odpovídající kvalifikovanost a aktivní umělecká praxe velmi pozitivně ovlivňují celkovou úroveň vzdělávání. Tato skutečnost se pozitivně odráží zejména v úspěších školních souborů a orchestrů.

Teoretická a skupinová výuka probíhá v odborných učebnách, které jsou povětšinou uzpůsobeny k provozovaným činnostem. Třída pro výuku hudební nauky je vybavena funkčním nábytkem, audiovizuální technikou, klavírem, rytmicko-melodickými nástroji. V knihovně jsou uloženy potřebné učebnice a cvičné sešity. Komorní a souborová hra a sborový zpěv jsou prováděny s ohledem na velikost seskupení. Vedle sálů je komorními sdruženími využíváno i kmenových učeben.

Průběh výuky měl ve všech navštívených hodinách běžné členění. Po motivaci si vyučující ověřili kvalitu domácí přípravy žáků, vysvětlili novou látku a jejím procvičováním fixovali nové poznatky a v závěru hodiny bylo vždy provedeno shrnutí učiva a vyhodnocení práce. V souborové hře byly dodržovány hygienické zásady a metodika výuky se u starších žáků blížila klasicky koncipované zkoušce vyspělého souboru. Členění výuky a náročnost práce

odpovídala celkové vyspělosti žáků a získaným manuálním dovednostem. Ve většině hodin byly zařazovány relaxační prvky, které aktivizovaly pozornost a celkovou vnímavost žáků.

Vědomosti a dovednosti byly ověřovány odpovídajícím způsobem, který je pro výuku teoretických a praktických uměleckých předmětů a funkční. Slovní hodnocení, které převažovalo u většiny vyučujících, bylo zbarveno pozitivně s cílem posílit žákovo sebevědomí. Na chyby a nedostatky však byli žáci vždy velmi důrazně upozorněni a vedení k tomu, aby si uvědomovali důležitost svého výkonu, který je součástí uměleckého projevu celého hráčského či pěveckého seskupení. Vyučující respektovali osobnost žáků a snažili se vytvářet atmosféru uvolněného projevu.

Celková kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině sledovaných skupinově vyučovaných předmětů je vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tanečním oboru

Inspekci byla navštívena výuka základního i rozšířeného studia v I. i II. stupni v předmětech *přípravná taneční výchova, taneční průprava, současný tanec, klasická taneční technika, lidový tanec i taneční praxe.*

Celkový počet osmašedesáti vyučovaných hodin je rozdělen do úvazku šesti učitelů, z nichž někteří mají částečnou kvalifikaci a někteří vyučují bez požadovaného vzdělání. Tato skutečnost však nikterak kvalitu výuky nepoškodila.

K stávajícímu počtu vyučovaných hodin je školou vyčleněno celkem pětadesát hodin korepetice, které jsou ředitelem rozděleny do úvazků šesti učitelům hudebního oboru. Přestože se nejedná o 100% pokrytí výuky živým hudebním doprovodem, procento korepetice je stanoveno ve spolupráci s vedoucí tanečního oddělení.

Materiální podpora výuky je velmi dobrá. Vhodnost uspořádání učeben je sice omezena prostorem, ale jejich vybavení je vzhledem k probíhajícím činnostem velmi dobré až vynikající. Ve všech učebnách je k dispozici elektrický klavír, kvalitní audiotechnika (s výjimkou pracoviště v mateřské škole). Rovněž vybavení učeben mikroporty je nadstandardní. Výukové prostředí je vcelku podnětné a estetické. Opakem je zázemí pro žáky, které neodpovídá psychohygienickým požadavkům. Šatny jsou těsné, nepřehledné, sociální zařízení nedostačující a pro starší žáky a vyučující nevhodné. Vzhledem k pronájmům nelze situaci řešit úpravami z finančních zdrojů ZUŠ.

Stavba sledovaných hodin odpovídala standardu, proporcionálnost byla vyvážená věkové kategorii a také tempo výuky bylo přizpůsobeno vyspělosti žáků.

Na vypracování tematických plánů se dlouhodobě podílí celá předmětová komise. Jsou zpracovány pro jednotlivé ročníky a jasně profilují současný, klasický i lidový tanec. Studijní plány jednotlivých ročníků a předmětů byly sestaveny s ohledem na technické dispozice žáků, na obsahovou stránku učebních osnov a v souladu s vnitřními učebními plány, které byly pro letošní školní rok vypracovány přehledně a funkčně. Výjimkou je učební plán č. 2 - varianta step - který nebyl vypracován v souladu s platnými učebními dokumenty. Od 2. ročníku jsou vybraní žáci přeřazováni do rozšířeného studia se zaměřením na jeden z hlavních předmětů. Žáci základního studia jsou v průběhu studia seznamováni se základy klasické taneční techniky, lidového tance i technikami tance současného. Ve skupinách základní i rozšířené výuky odpovídala naplněnost tříd stanoveným normám.

U všech vyučujících byla využita písemná příprava na výuku. Převážná většina sledovaných hodin byla vyučována ve spolupráci s hudebním pedagogem. Živá hudba v hospitovaných hodinách sehrála významnou roli. Poskytla žákům základní a emotivní zážitek, napomáhala pohybu, který tak nebyl jen samoúčelný a v taneční praxi a improvizaci vyjadřoval vnitřní

pocit. Použitím různých hudebních žánrů, zdůrazněním obsahové jednoty hudby a pohybu, podporou tanečního projevu správným hudebním frázováním, vhodným určením tempa a dynamiky usměrňovali korepetitoři celý taneční pedagogický proces. Kromě klavírního doprovodu byla v hodinách současného tance využita kvalitní reprodukováná hudba, jejíž výběr odpovídal zvolené taneční kreaci.

V přípravné taneční výchově se zajímavým a hravým způsobem učí žáci vytvářet základní návyky správného držení těla, vnitřní citlivosti, pohybové fantazii a tanečnímu cítění. Taneční průprava už u těch nejmladších žáků příkladným způsobem probouzela dětskou představivost. Velmi dobrá byla práce s rekvizitami a cvičebním náčiním. Současný tanec byl rozvíjen jako výraz prožitku, zřetelná byla snaha o vyhnutí se všemu mechanickému, ilustrativnímu a bezmyšlenkovitému napodobování. Klasická taneční technika jednoznačně rozvíjela specifickými prostředky tuto náročnou techniku a se svým přesně vypracovaným systémem pohybů upevňovala správné držení těla, rovnováhu, smysl pro přesnou formu, vytrvalost a pohyblivost. Žáci ve sledovaných třídách se zaměřením na klasický tanec prokazovali velmi dobré znalosti a dovednosti. V technice současného tance bylo maximálně využíváno přirozených pohybových možností těla, které byly dostatečně rozvíjeny a propracovávány. Svalové partie byly zatěžovány rovnoměrně, pohyblivosti kloubů a páteře byla věnována zvýšená pozornost. Postupně jsou seznamováni s technikami moderního tance - Marty Graham a José Limon, Caningham, jazz dance. Příkladná práce pedagogů v nižších ročnících byla zúročena ve výsledcích žáků II. stupně.

Výuka lidového tance navazuje na předmět přípravná taneční výchova a taneční průprava. Žáci zvládali základní kroky českých i moravských lidových tanců. Při provádění vybraných tanců a tanečních her vyučující dbala na čistotu provedení, respektování charakteru a stylu tance. Výběr repertoáru odpovídal schopnostem žáků, dostatečně rozvíjel taneční techniky, hudebnost žáků a smysl pro taneční styl. Ve sledovaných hodinách nechyběla dostatečně rozvíjená pěvecká složka výuky.

Skladba hodin byla přiměřena jednak ročníku, ale také charakteru předmětu, který výrazně podtrhoval hudební doprovod. V případě slovenských tanců byla výuka doplněna kvalitní reprodukovanou hudbou.

Taneční praxe je vhodně zařazena u všech vyučovaných předmětů. Vzhledem k přípravě na blížící se plánovaný taneční koncert bylo možné v průběhu inspekce zhlédnout řadu ukázek z taneční praxe jednak z předmětu klasické taneční techniky, tak ze současného i lidového tance. Žákům byl dán dostatečný prostor pro tvůrčí představivost a taneční fantazii, především při taneční improvizaci za vydatného přispění korepetitora.

Žáci byli důsledně a cíleně vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Často užívaná pochvala za správné a uvědomělé provedení zadávaného úkolu byla pro ně stejně motivující jako ocenění za celkový estetický vzhled, na který byl kladen velký důraz. Vyučující byly důsledné v odstraňování nedostatků. Ve všech ročnících byl zaveden vhodný cvičební úbor (jednotný pro ročníky i předměty), který umožňoval detailnější kontrolu ze strany pedagoga. Užití odborné terminologie bylo úměrné věku i vyspělosti žáků. V průběhu školního roku jsou žáci klasifikováni v žákovském sešitu.

Citlivý přístup pedagogů k žákům byl ve shodě s přísnou korekcí vlastního vystupování, přiměřenými nároky na vlastní pedagogickou práci (všichni pedagogové byli vynikajícím názorným příkladem pro žáky) i na jejich estetický vzhled. Sledované hodiny se vyznačovaly velmi dobrou interakcí a komunikací mezi žáky a vyučujícími. Z přístupu k práci bylo zřejmé, že od nejtutějšího věku se žáci učí vztahům mezi sebou, zodpovědnosti vůči sobě i druhým.

K analýze výsledků dochází na pravidelných schůzkách předmětové komise. V průběhu školního roku se všichni žáci prezentují na řadě vystoupení, v závěru školního roku

na samostatném tanečním představení. Od roku 1996 pracuje při tanečním oboru stepařské studio a od roku 1999 dětský folklorní soubor Červánek.

Spojení tance s hudbou bylo vzájemně podporující a pozitivně se promítlo do kvality výuky. Hudební doprovod příkladně podněcoval žáky k aktivitě. Všichni hudební pedagogové prokázali schopnost přesně vystihnout a podpořit prováděný pohyb, jeho průběh, tempo, rytmus i dynamiku.

Dlouhodobě vynikající výsledky tanečního oboru, příjemná atmosféra a tvůrčí pracovní prostředí jsou dílem velmi dobré vzájemné spolupráce vyučujících a vedení školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v tanečním oboru vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Přímé sledování průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce proběhlo u sedmi z devíti učitelů výtvarného oboru. Hospitované hodiny potvrdily velmi dobré odborné a pedagogické předpoklady vyučujících. Prokázaly jejich zájem o práci s dětmi, invenci a tvůrčí přístup k vedení výuky. Při jejím plánování často spolupracují v rámci předmětové komise při společné realizaci výtvarných projektů.

Promyšlená příprava učitelů na jednotlivé vyučovací lekce, efektivní organizace výchovně-vzdělávací práce a příkladná motivace žáků pozitivně ovlivnily průběh a výsledky sledované výuky. Inspirativní úkoly většinou vycházely z nosného námětu - Noemova archa (zpracovávaného v rámci výtvarného projektu). Obsahově a svou technickou náročností byly vhodně uzpůsobené věku a možnostem žáků. Výtvarný úkol a postup práce učitelé srozumitelně vysvětlili a přiblížili. Výklad často podpořili ukázkami z literatury. U mladších dětí podporovali rozvoj představivosti, fantazie a spontánnosti. Starší žáky cílevědomě vedli k plynulému vývoji od spontánního dětského projevu k promyšlené tvorbě dospívajících. Rozvíjeli jejich technickou zručnost a výtvarně logické myšlení. Práci žáků citlivě usměrňovali. Podporovali originalitu řešení výtvarných úkolů. Vytvářeli prostor pro rozvíjení výtvarného citění a myšlení. Neopomíjeli i výchovný aspekt – vcítění se a prožívání. Přiměřená pozornost byla věnována i otázkám výtvarné teorie, která přímo souvisela s realizovanými výtvarnými činnostmi.

Žáci pracovali soustředěně a se zájmem, prokazovali dobrou úroveň získaných výtvarných dovedností a pracovních návyků. Výuka se vyznačovala velmi dobrou úrovní interakce a komunikace mezi učiteli a žáky. Po materiální stránce byla velmi dobře zabezpečena pomůckami a potřebným výtvarným materiálem. Vzájemné respektování a dodržování zažitých pravidel chování napomáhaly vytváření příznivé pracovní atmosféry.

Kvalitní archivované či vystavené práce žáků v prostorách školy, velmi dobrá prezentace výtvarného oboru ve výtvarných soutěžích, přehlídkách a výstavách, stejně jako četné úspěchy žáků ZUŠ při přijímacím řízení k dalšímu studiu na středních a vysokých školách s výtvarným zaměřením, vypovídají o vysoké úrovni práce výtvarného oboru školy.

Výuka výtvarného oboru měla velmi dobrou, často až vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vytvořeny vlastní evaluační nástroje. Kvalita výsledků vzdělávání a výchovy je ověřována především při vystoupeních žáků na interních a veřejných koncertech, soutěžích a přehlídkách. Běžné hodnocení je prováděno v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách (všechny obory - průběžná a čtvrtletní klasifikace, v hudebním oboru dále komisionální zkoušky, třídní předehrávky). Výsledky a úspěchy žáků v soutěžích a přehlídkách, které jsou dlouhodobě velmi dobré až vynikající, jsou pravidelně zveřejňovány

ve výroční zprávě a místním i regionálním tisku. Veškeré činnosti, které jsou předmětem hodnocení, jsou pravidelně analyzovány pedagogickou radou a předmětovými komisemi.

Soutěže – v rámci okresu se všichni zúčastnění žáci hudebního oboru umísťují zcela pravidelně na předních místech. Také žáci, kteří postupují do krajských kol, jsou z větší části oceňováni umístěním a výjimkou nejsou také postupy do ústředního kola. Dlouhodobě vynikajících výsledků v soutěžích i přehlídkách dosahují také žáci tanečního a výtvarného oboru.

Úspěšnost absolventů – v hudebním, tanečním i výtvarném oboru jsou žáci každoročně přijímáni na střední nebo vysoké školy s uměleckým zaměřením.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných oborech celkově hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané Městem Hradec Králové dne 1. července 1994 včetně znění všech dodatků plně korespondují s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 25 292/2003-21 ze dne 18. prosince 2003 a účinností od 1. září 2003.
- V rámci hudebního oboru pracují na škole mimo jiné taneční orchestr Na drezině s.t.o, dále smyčcový orchestr Prima, kytarový orchestr, akordeonový orchestr, ženský a mužský pěvecký sbor. Tyto a další soubory reprezentují práci hudebního oboru v rámci kraje, republiky i zahraničí.
- Taneční obor reprezentuje meziročníkový soubor Taneční studio, dále soubor zaměřený na step a soubor zaměřený na lidové tance.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 25 292/2003-21 ze dne 18. prosince 2003 a účinností od 1. září 2003
2. Zřizovací listina vydaná Městem Hradec Králové dne 1. července 1994 včetně znění všech dodatků
3. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 pro školní rok 2003/2004 ze dne 15. října 2003
4. Osobní spisy pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2003/2004 (hudební, taneční, výtvarný obor)
5. Třídní knihy pro individuální, skupinové a kolektivní vyučování hudebního, tanečního a výtvarného oboru za školní rok 2003/2004
6. Výkazy žáků a vyučovaných hodin hudebního, tanečního a výtvarného oboru za školní rok 2003/2004
7. Rozvrhy hodin pro školní rok 2003/2004
8. Záznamy z pedagogických a uměleckých rad (školní rok 2002/2003, 2003/2004)
9. Protokol o přijímacích zkouškách za školní rok 2003/2004

10. Protokoly o postupových zkouškách za školní rok 2002/2003
11. Učební plány pro hudební obor čj. 18 418/95-25 s platností od 1. září 1995
12. Úprava vzdělávacího programu tanečního oboru základních uměleckých škol pro přípravné studium a I. stupeň základního studia čj. 17 620/2003-22 s platností od 1. září 2003
13. Vzdělávací program tanečního oboru základních uměleckých škol pro II. stupeň základního studia, rozšířené studium a studium pro dospělé čj. 17 621/2003-22 s platností od 1. září 2003
14. Učební plány pro výtvarný obor čj. 18 455/2002-22 s platností od 1. září 2002
15. Učební osnovy pro vybrané předměty hudebního oboru:
 - čj. 20 876/80-35 s účinností od 1. září 1980 – přípravné studium hry na hudební nástroje, přípravná hudební nauka
 - čj. 11 393/81-35 s účinností od 1. září 1981 - I. stupeň základního studia hry na dechové, hra v orchestru, komorní a souborová hra, hudební nauka
 - čj. 14 466/85-35 s účinností od 1. září 1985 - II. stupeň základního studia hra na dechové
16. Učební osnovy pro výtvarný obor čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000

ZÁVĚR

Ve školním roce 2003/2004 je výchovně-vzdělávací proces organizován v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách.

Personální podmínky ZUŠ umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program v požadovaném rozsahu i ve velmi dobré kvalitě. Pedagogům, kteří nemají požadované vzdělání, věnuje vedení školy odpovídající péči. Adekvátním způsobem umožňuje další vzdělávání a sebevzdělávání všem učitelům.

Prostorové podmínky jsou sice velmi stísněné, ale kvalitní materiálně-technické vybavení umožňuje realizaci výuky v hudebním, tanečním a výtvarném oboru v požadovaném rozsahu.

Učební osnovy jsou plněny ve všech sledovaných oborech. Kvalita kontrolované povinné dokumentace svědčí o úrovni i systematickosti plánování individuální i kolektivní výuky. Kontrolní systém je realizován odpovědně a zjištěné skutečnosti poskytují dostatek informací pro vedení školy, poradní orgány, metodická sdružení, vnější kontrolní orgány apod.

Ve škole pracují výrazné osobnosti, které poznatky získané vlastní uměleckou činností a dlouholetou pedagogickou praxí přenášejí na žáky. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje celý vyučovací proces. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního oboru jsou hodnoceny jako velmi dobré. Výuka tanečních předmětů je hodnocena jako vynikající a téměř stejně je hodnocena výuka ve výtvarném oboru.

Škola se na veřejnosti výrazně profiluje řadou instrumentálních souborů, tanečních skupin i řadou výstav. Všechny vyučované obory jsou ze strany vedení školy vyváženě podporovány a funkčně rozšiřovány. O velmi dobré umělecké úrovni školy svědčí pravidelné umístění žáků v soutěžích a přehlídkách. Poměrně vysoký počet žáků přijatých každoročně na střední školy uměleckého směru je důkazem kvalitní práce všech oborů školy v oblasti výchovně-vzdělávací.

Škola se svými dlouholetými výraznými výsledky v umělecké oblasti stala nedílnou součástí kulturního života města.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	MgA. Libor Buchta	MgA. Libor Buchta v.r.
Členové týmu	Mgr. Jiří Brauner	Mgr. Jiří Brauner v.r.
	PaedDr. Jiří Kachlík	PaedDr. Jiří Kachlík v.r.
	MgA. Stanislava Juchelková	MgA. Stanislava Juchelková v.r.
	PhDr. Richard Šafařík	PhDr. Richard Šafařík v.r.
	Dana Luňáková Věra Jiránková	

V Hradci Králové dne 24. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. květen 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Karel Šust – ředitel školy	Karel Šust v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P.O.Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Královéhradecký kraj odbor školství, mládeže a tělovýchovy Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	02. 07. 2004	09-1136/04-4021
Zřizovatel: Město Hradec Králové Ulrichovo nám. 810, 502 03 Hradec Králové	02. 07. 2004	09-1136/04-4021

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
- - -	- - -	Připomínky nebyly podány.